

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisani Janez Cigler Kralj)**

Ljubljana, 28. november 2024

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 118. člena Ustave Republike Slovenije in 250. člena Poslovnika državnega zbora podpisani poslanci vlagamo

**INTERPELACIJO O DELU IN ODGOVORNOSTI
MINISTRA ZA NOTRANJE ZADEVE
BOŠTJANA POKLUKARJA**

zaradi:

1. suma storitve kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja po 257. členu Kazenskega zakonika, ki se preganja po uradni dolžnosti;
2. suma storitve kaznivega dejanja nevestnega dela v službi po 258. členu Kazenskega zakonika (KZ-1) in kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev po 257. a členu Kazenskega zakonika (KZ-1);
3. suma storitve kaznivega dejanja Kršitev temeljnih pravic delavcev po 196. členu Kazenskega zakonika (KZ-1);
4. suma kršitve 149. a člena Zakona o kazenskem postopku in s tem kršitve človekovih pravic in svoboščin;
5. suma oškodovanja javnih financ in davkoplačevalcev zaradi neučinkovitega in negospodarnega upravljanja z javnimi sredstvi pri postavitvi stražarskih hišk na petih lokacijah v Ljubljani;

6. **suma oškodovanja javnih financ in davkoplačevalcev pri izvajanju projekta Helikopterske nujne medicinske pomoči, nabavi »namenskih helikopterjev« in organiziranju letalskih baz;**
7. **opustitve dolžnega ravnanja v skladu z 18. členom Zakona o Vladi Republike Slovenije in s 16. členom Zakona o državni upravi, zaradi česar je prišlo do nezaupanja v državne institucije in v funkcijo ministra za notranje zadeve;**

in na podlagi 118. člena Ustave Republike Slovenije ter 253. člena Poslovnika državnega zbora podpisani poslanci predlagamo, da Državni zbor Republike Slovenije po končani razpravi o interpelaciji o delu in odgovornosti ministra za notranje zadeve Boštjana Poklukarja sprejme naslednji

SKLEP:

Državni zbor Republike Slovenije na podlagi vložene interpelacije izreka nezaupnico ministru za notranje zadeve Boštjanu Poklukarju.

Obrazložitev

I. Uvod

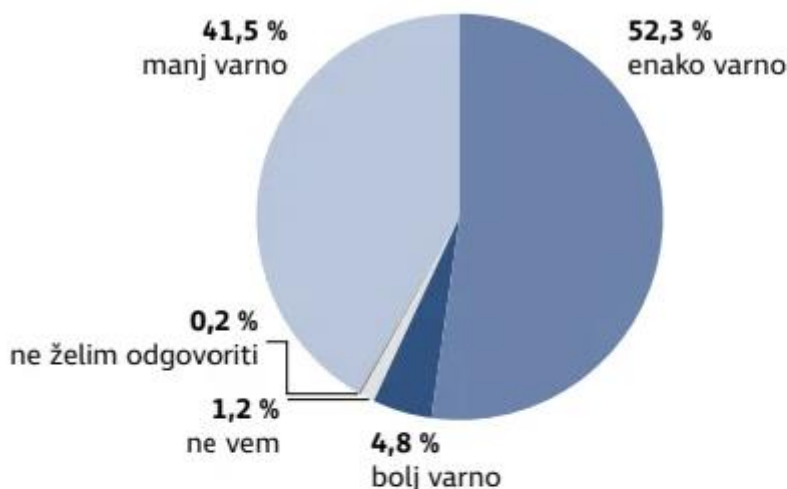
Program za delo koalicije 2022-2026 kot eno izmed zavez določa tudi povrnitev zaupanja in integritete politikom in nosilcem javnih funkcij, da bodo ti delovali skladno z zavezami, ki so jih dali volivcem pred izvolitvijo. Visokotežnih ciljev in prioritet je bilo res veliko, prav tako zavez in obljub. Pri tem je koalicijo vodila predvsem usmerjenost v odpravo »škodljivih ukrepov« prejšnje vlade in ne resnična skrb za boljše življenje državljanov.

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar je na tej funkciji nasledil nekdanjo ministrico Tatjano Bobnar, ki je decembra 2022 odstopila. Pred nastopom funkcije je na zaslišanju pred matičnim Odborom za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo predstavil svoje prioritete: boj s korupcijo, upravljanje migracij ter depolitizacijo in modernizacijo policije. Ni odveč spomniti, da je februarja 2023 dejal, da politika ne sme nikoli več lomastiti po policiji. In kako je danes s to zavezo?

II. Poslabšanje varnosti

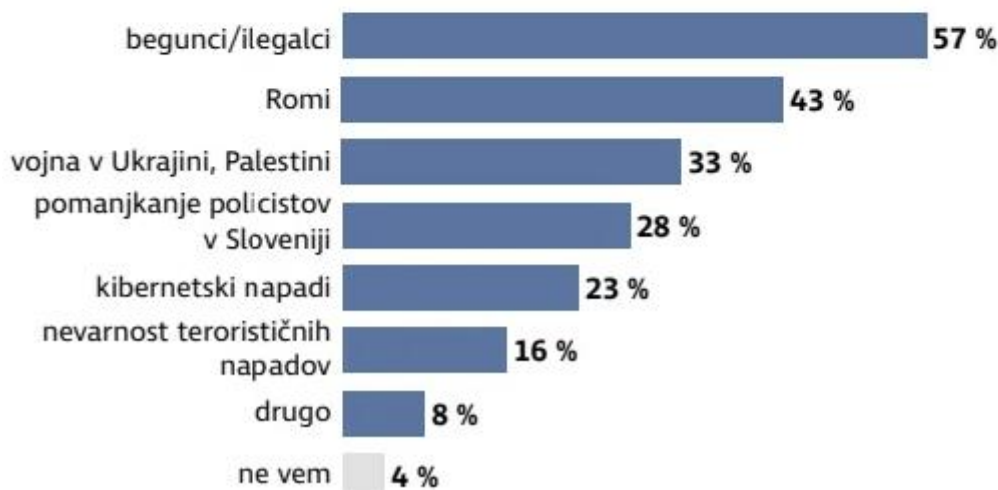
Anketa o zaznavanju (ne)varnosti, ki jo je za Delo v mesecu oktobru opravil inštitut Mediana, je pokazala, da kar 41 % vprašanih navaja, da se počutijo manj varno kot pred dvema letoma. Na njihovo dožemanje (ne)varnosti najbolj vplivajo begunci/ilegalci, Romi, vojna v Ukrajini, Palestini ter pomanjkanje policistov v Sloveniji. Gre za dejavnike, pri katerih je minister Poklukar neposredno odgovoren, rezultati pa kažejo na to, da slabo opravlja svojo nalogo.

Ali se v zadnjem času počutite bolj, manj ali enako varno kot pred dvema letoma?

DELO Vir: Inštitut za raziskavo trga in medijev, Mediana, d. o. o., 30. sep.–3. okt. 2024, N = 724

Kateri dejavniki po vašem mnenju najbolj vplivajo na stopnjo varnosti v Sloveniji?

DELO Vir: Inštitut za raziskavo trga in medijev, Mediana, d. o. o., 30. sep.–3. okt. 2024, N = 724

Med vsemi dejavniki neustrezno upravljanje z migracijami najbolj vpliva na občutek varnosti. Če bi Slovenija resnično obvladovala migracijske tokove, bi bil mejni nadzor nepotreben. Slovenija je nadzor na meji s Hrvaško in Madžarsko zaradi poslabšanja varnostnih razmer na Bližnjem vzhodu in povečane nevarnosti terorizma namreč uvedla 21. oktobra lani. Nadzor na notranji schengenski meji s Hrvaško in Madžarsko, ki trenutno velja do 21. decembra, bo podaljšan še za šest mesecev je sporočil minister Poklukar. Za podaljšanje nadzora se je slovenska vlada **odločila zaradi povečane stopnje ogroženosti zaradi terorizma**, tako je stopnja ogroženosti na tretji od petih stopenj. Na ljubljanskem okrožnem sodišču tako teče kazenski postopek zoper Iračana Rašida Aziza, ki ga specializirano državno tožilstvo preganja zaradi kaznivega dejanja terorizma. Kot smo izvedeli iz medijev, naj bi 42-letnik leta 2016 v Iraku, katerega državljan je, deloval v teroristični organizaciji Islamska država oziroma v njeni vojaški

enoti Dat Al Savari. Za to naj bi dobival plačilo in »štipendijo« za oskrbo njegovih sorodnikov.

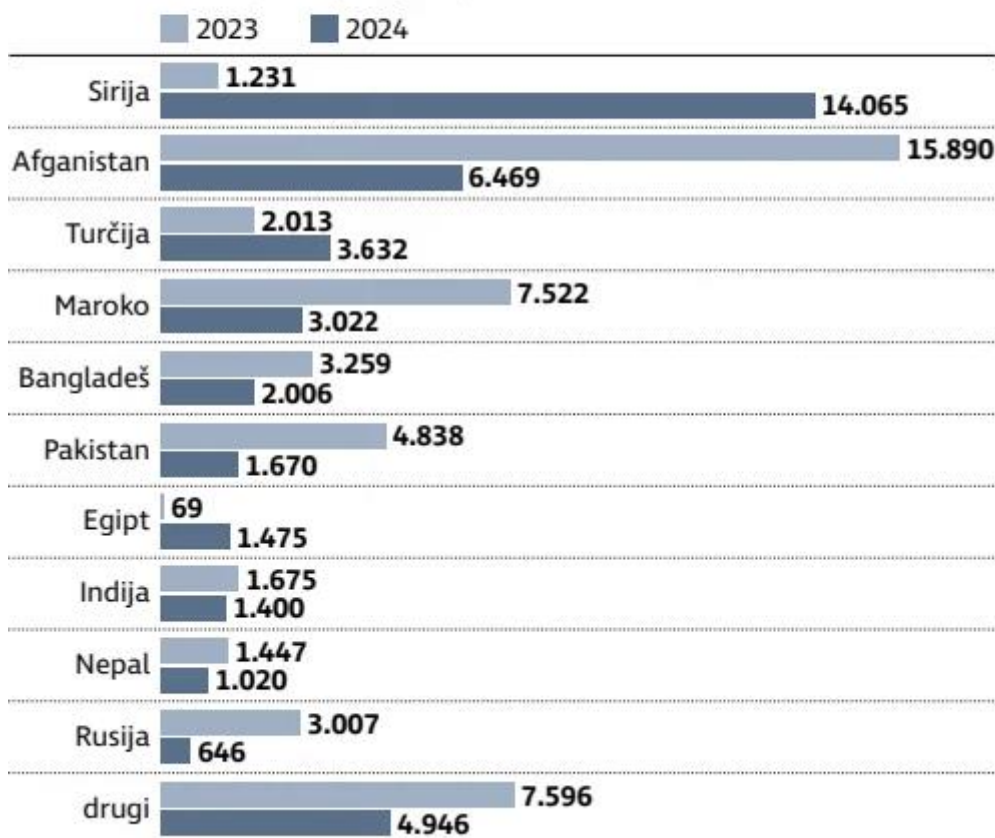
V Sloveniji je sicer manj nezakonitih prestopov državne meje kot lani. Po najnovejših podatkih policije za obdobje od začetka leta do 17. novembra letos je bilo v Sloveniji 43.058 nezakonitih prehodov, kar je za 18,9 odstotka manj kot v istem obdobju lani. Številke so kljub temu še vedno zelo visoke.

Nedovoljeni vstopi v državo

število obravnavanih prebežnikov v prvih desetih mesecih

države, iz katerih prihaja največ prebežnikov

DELO Vir: Polkija

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2020 je bilo obravnavanih 14.592 ilegalnih prehodov državne meje. V letu 2021 je bilo obravnavanih 10.067 ilegalnih prehodov državne meje. V letu zatem pa je bilo obravnavanih 32.024 nedovoljenih prehodov državne meje. Z naraščanjem nedovoljenih prehodov čez državno mejo, pa naraščajo tudi stroški:

1. Kakšni so bili v letih 2022 in 2023 stroški za delo Policije zaradi nezakonitih migrantov, vključno s prevozi?

Stroški, ki so nastali za delo Policije zaradi nezakonitih migrantov, so v letu 2022 skupno znašali 1.049.722 evrov, v letu 2023 pa do 23. 11. 2023 znašajo 1.121.288 evrov.

V omenjene podatke so vključeni naslednji stroški:

- celodnevna oskrba s prehrano tujcev v Centru za tujce,
- čiščenje prostorov,
- prevajalske storitve,
- dobava razkužil,
- dobava zdravil in zdravila izdana na podlagi receptov zdravnikov,
- izvajanje psihološke in psihiatrične pomoči,
- letalske karte za vračilo tujcev v izvorno državo,
- stroški tolmačenja in prevajalskih storitev,
- stroški zastopanja tujcev,
- stroški najema prostorov za izvajanje postopkov,
- najem aplikacij za zajem slike,
- stroški, povezani z vodenjem in odločanjem v postopkih priznanja mednarodne zaščite, ki zajema postopek od jemanja vlog do končnih odločitev v postopku, skladno z zakonodajo,
- ostali materialni stroški, povezani z migranti: prehrana v času obravnave, če obravnava traja več kot 4 ure, prevozi migrantov, cepljenja, stroški povezani z napotitvijo policistov v Makedonijo (Migrantska kriza), najem WC kabin, šotorov itd.

V podatke so vštet tudi stroški, ki se financirajo iz EU sredstev, in sicer:

- tekoči stroški in osnovna oskrba tujcev v Centru za tujce,
- zdravniška in psihosocialna oskrba,
- nacionalna vračanja (potni stroški za tujce in spremljevalce),
- prevajanje.

Policija ne vodi ločene evidence glede statusov migrantov, zato so v podatke vštet vsi stroški migrantov, ne glede na njihov status.

Preglednica: Stroški Policije zaradi dela z migranti v letih 2022 in 2023 (po mesecih, v EUR):

POLICIJA	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Avg.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ
leto 2022	136.451	60.072	66.928	42.944	62.588	60.126	71.327	77.074	108.068	96.140	118.280	149.724	1.049.722
leto 2023	87.777	68.812	69.220	43.871	57.896	78.202	74.205	182.879	139.599	205.974	112.853		1.121.288

2. Kakšni so bili v letih 2022 in 2023 stroški za prevoze nezakonitih migrantov, oseb, ki so izrazile namero za mednarodno zaščito in oseb, ki so vložile prošnjo za mednarodno zaščito ter ostali stroški za prevoze, ki so povezani z njimi (ali je sklenjena kakšna pogodba za prevoze za te namene in kdo izvaja prevoze?)

Vlada Republike Slovenije ne razpolaga s podatki o stroških prevozov ločeno za nezakonite migrante, ki so izrazili namero za mednarodno zaščito in prosilce za mednarodno zaščito, saj se pogodbe o prevozu migrantov na območju Republike Slovenije sklepajo za vse potrebe prevozov migrantov. V podatke so zato vključeni vsi stroški prevozov migrantov.

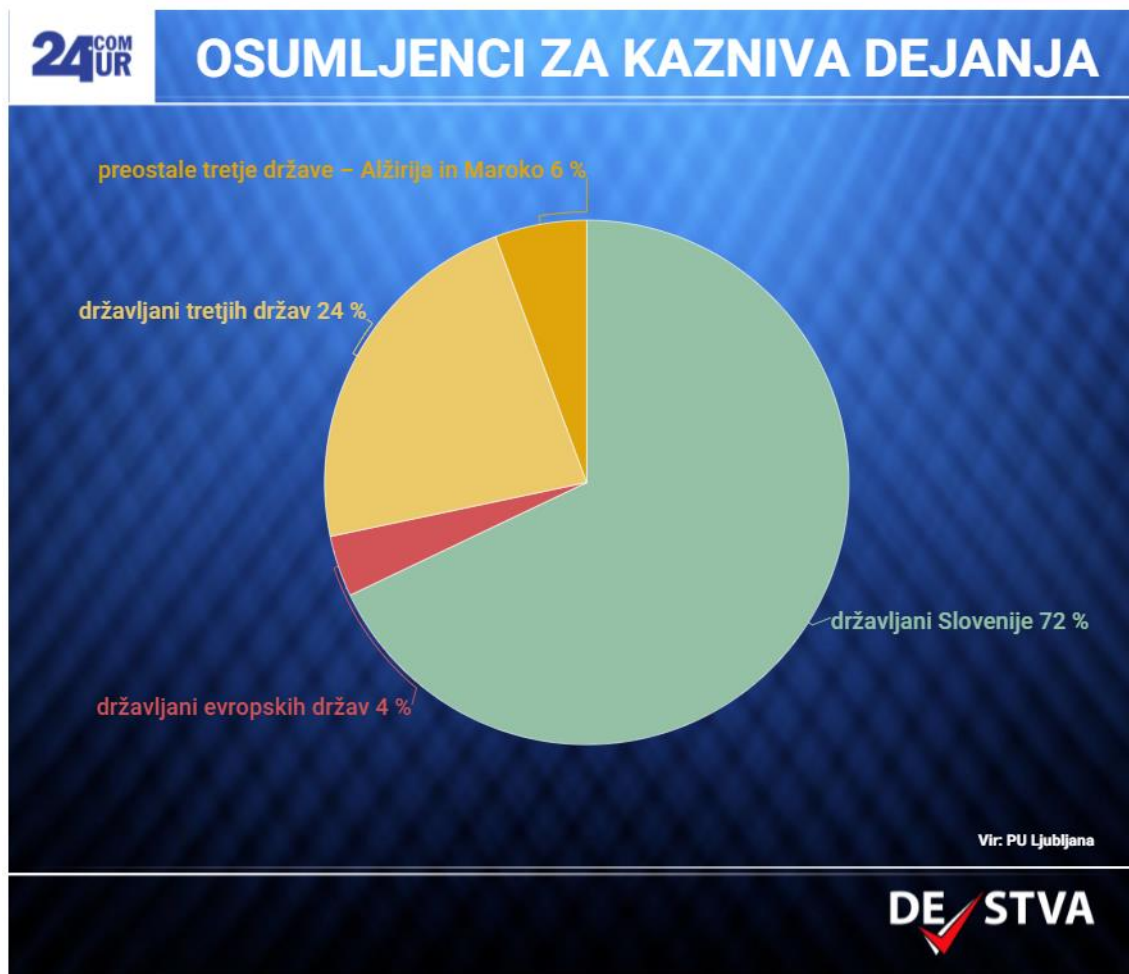
Za namen prevoza migrantov sta Ministrstvo za notranje zadeve in Policija v letih 2022 in 2023 sklenila več pogodb, in sicer z izvajalcema NOMAGO d.o.o. in ARRIVA d.o.o.

Realizacija stroškov opravljenih prevozov nezakonitih migrantov v letu 2022 je znašala 411.180,48 EUR. V letu 2023 je bilo iz tega naslova do 23. 11. 2023 porabljenih 848.767,09 EUR sredstev.

(Odgovor na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi s skupnimi stroški za delo z ilegalnimi migranti)

Skoraj tretjino kaznivih dejanj, ki jih obravnavajo na območju PU Ljubljana in pokriva 38 občin, zagrešijo državljani tretjih držav, ki na ravni populacije predstavljajo zgolj dobrih 12 odstotkov prebivalcev Slovenije. Neizpodbitno dejstvo je, da mladi po Ljubljani hodijo

s solzivci, njihova prodaja je ponekod zrasla za kar 1000 odstotkov. Počutijo se prestrašene in v nevarnosti.

Strah in nemoč med prebivalci Slovenije pa je povzročila tudi Vlada Republike Slovenije na svoji 93. redni seji, dne 29. februarja 2024, ko je sprejela sklep o organiziranju začasnih izpostav azilnega doma. Javnost in lokalni skupnosti na območju bivših mejnih prehodov Središče ob Dravi in Obrežje, kjer bosta omenjeni izpostavi azilnega doma, so za to izvedeli preko medijev. Iz sporočila za javnost Vlade Republike Slovenije z dne 29. februarja 2024 je razvidno, da je omenjeni sklep sprejela, »da se za potrebe nastanitve vlagateljev namere in prosilcev za mednarodno zaščito v skladu z Zakonom o mednarodni zaščiti na območju bivših mejnih prehodov Obrežje in Središče ob Dravi, v objektih, s katerimi razpolaga Republika Slovenija, organizirata izpostavi azilnega doma.«

Omenjen sklep je bil sprejet brez predhodnega obvestila lokalnih skupnosti, županov in občanov. Nihče s strani Vlade Republike Slovenije in ostalih pristojnih institucij jih ni predhodno obvestil, kaj šele, da bi jih o tem vprašal za mnenje. To je povzročilo nezadovoljstvo s strani lokalne skupnosti, da bo prišlo do poslabšanja varnostnih razmer.

Na poslabšanje varnostnih razmer na nekaterih območjih v Sloveniji opozarjajo tudi v Sindikatu policistov Slovenije (SPS), kjer so vodstvi ministrstva za notranje zadeve in

policije pozvali k sprejetju ukrepov za učinkovitejše uveljavljanje reda in izterjavo izrečenih kazni ter boljšo varnost policistov v postopkih in posledično tudi državljanov. Sodu je izbilo dno, ko je meseca avgusta 2024 v Kočevju nekaj pripadnikov romske skupnosti napadlo policiste. Nasilje se je zgodilo ob poskusu aretacije mladoletnega voznika avtomobila. Policisti so mladoletnika ustavljali med nadzorom prometa, vendar je ta z vozilom pobegnil, nato pa ustavil na travniku in skušal s sopotnikom zbežati peš. Ko so ga policisti hoteli prijeti, jih je napadla skupina Romov. Dva policista sta bila pri tem lažje poškodovana.

V zadnjih mesecih so se, denimo, zvrstili napad z nožem in nasilje na osnovni šoli v občini Brežice, kraja in napad mladoletnikov na tujega voznika tovornjaka v Škocjanu, streljanje in napad na policiste v Kočevju. V Škocjanu in Kočevju opozarjajo, da je dogajanje prešlo vse meje, težave z vlomi, krajami in nasiljem zaznavajo tudi v drugih občinah z romskimi naselji.

V občinah Šentjernej in Škocjan v zadnjem času zaznavajo povečanje števila kaznivih dejanj, pri čemer župana ocenjujeta, da se je povečalo predvsem število kaznivih dejanj, ki jih zagrešijo posamezni Romi. Na policiji statistike kaznivih dejanj posebej za Rome ne vodijo, je pa splošna kriminaliteta v Šentjerneju in Škocjanu res narasla, pravijo. Po podatkih Policijske uprave (PU) Novo mesto, je število kaznivih dejanj na območju policijske postaje Šentjernej, ki pokriva občini Šentjernej in Škocjan, v prvi polovici leta glede na enako obdobje lani naraslo za 38,1 odstotka. Pri tem so enega večjih skokov zabeležili pri premoženjski kriminaliteti, ki jo pogosto povezujejo z Romi, in sicer za 22,7 odstotka.

Na porast števila kaznivih dejanj, ki jih zagrešijo posamezni Romi, so na sestanku 21. junija v Novem mestu opozorili tudi župani jugovzhodne Slovenije in Posavja. Ob tem so opozorili, da država še vedno naredi premalo, da bi lahko vsi skupaj učinkoviteje reševali problematiko. Od vlade so zahtevali večjo aktivnost in pripravo že lani obljubljenih sprememb zakonodaje. V zvezi s slednjim je sicer dan prej Peter Dirnbek Vatovec z ministrstva za delo na sestanku v Brežicah zagotovil, da ministrstva obljubljene spremembe pripravljajo in da naj bi jih v zakonodajni postopek poslali jeseni.

Jože Simončič, župan občine Šentjernej tako vidi zadeve: »Posamezni Romi ali skupine njih so v zadnjem času postali zelo agresivni, med njimi je vse več tudi mlajših Romov.«

Obljubljenih sprememb zakonodaje pristojna ministrstva še niso vložila v zakonodajni proces. Smo pa v Poslanski skupini NSi v zakonodajni postopek vložili več novel zakonov, in sicer novele:

- Zakona o osnovni šoli,
- Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
- Zakona o socialno varstvenih prejemkih,
- Zakona o urejanju trga dela,
- Zakona o voznikih
- Kazenskega zakonika.

Koalicija je vse predloge zavrnila, alternativnih rešitev pa še ni. Tudi v sindikatu policistov Slovenije že več časa pričakujejo, da tako generalni direktor policije kot notranji minister dejavno pristopita k potrebnim spremembam zakonodaje, ki bodo zagotavljale kot meni predsednik Sindikata policistov Slovenije »učinkovitejše zagotavljanje reda, učinkovitejšo izterjavo izrečenih kazni in boljšo varnost policistov v postopkih.«

Globalni indeks miru Slovenijo v letu 2024 še vedno uvršča med deset najbolj varnih držav na svetu. Potrebno pa je dodati, da je bila Slovenija leta 2021 uvrščena na peto mesto, potem pa vsako leto nazadujemo in smo v letošnjem letu uvrščeni na deveto mesto. Varnost se pod to vlado počasi, a vztrajno znižuje.

III. Kadrovska problematika v Policiji

Slovenska policija je od leta 1998 neodvisen organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve in je pomemben del nacionalnega varnostnega sistema. Njena vloga je v današnji družbi izjemno pomembna. Skrbi za spoštovanje predpisov ter varovanje življenja ljudi in njihovega premoženja, odkriva in preiskuje kazniva dejanja, zagotavlja javni red in mir, nadzoruje državno mejo in odkriva nedovoljene migracije, varuje osebe in objekte in nadzoruje cestni promet. Gre za zelo široko delovno področje, na katerem je Policija v skladu z Zakonom o organiziranosti in delu v policiji ter Zakonom o nalogah in pooblastilih policije dolžna opravljati naloge.

Ministrstvo za notranje zadeve določa razvojne, organizacijske, kadrovske in druge temeljne usmeritve za njeno delo, skrbi za njeno finančno poslovanje in investicije. Torej je dolžno zagotavljati pogoje, da Policija lahko nemoteno opravlja svoje naloge.

V zadnjih desetih letih, posebno pa od leta 2022 naprej, se Policija neuspešno spopada z velikim primanjkljajem policistov. Samo v zadnjem letu in pol je njihove vrste zapustilo 800 policistov, kar je skoraj desetina vseh zaposlenih. Polovica teh je zaradi upokojitev (letos se lahko upokoji še 1800 policistov, do leta 2030 pa bo pogoje za upokojitev izpolnjevalo še 3500 policistov), ostali so podali odpovedi in se zaposlujejo v drugih panogah z boljšimi delovnimi pogoji. Veliko jih odide tudi zaradi pritiskov, na kar opozarjata oba policijska sindikata, ki svarita, da policisti ne morejo več v polnem obsegu opravljati svojih nalog in da bo varnost ljudi, če se bo takšen trend upadanja nadaljeval, ogrožena. Zgovoren je podatek, da je eno bolj obremenjenih policijskih postaj, Policijsko postajo v Kočevju, letos zapustilo kar 10 policistov.

Povprečna starost zaposlenih v Policiji se še naprej viša, v lanskem letu je znašala 44,2 leta. Na terenu je vse manj operativnih policistov, nadomeščajo jih študenti in pomožni policisti. Pomožni policisti že po enem mesecu usposabljanj pridobijo vsa policijska pooblastila (medtem ko mora policist opraviti dve leti šolanja, da pridobi vsa policijska znanja in pooblastila), nikakor pa v tako kratkem času ne morejo pridobiti vseh potrebnih policijskih znanj in izkušenj.

Preglednica: Analiza opravljenih vpoklicev pomožnih policistov v obdobju od 1. januarja do 30. junija 2024

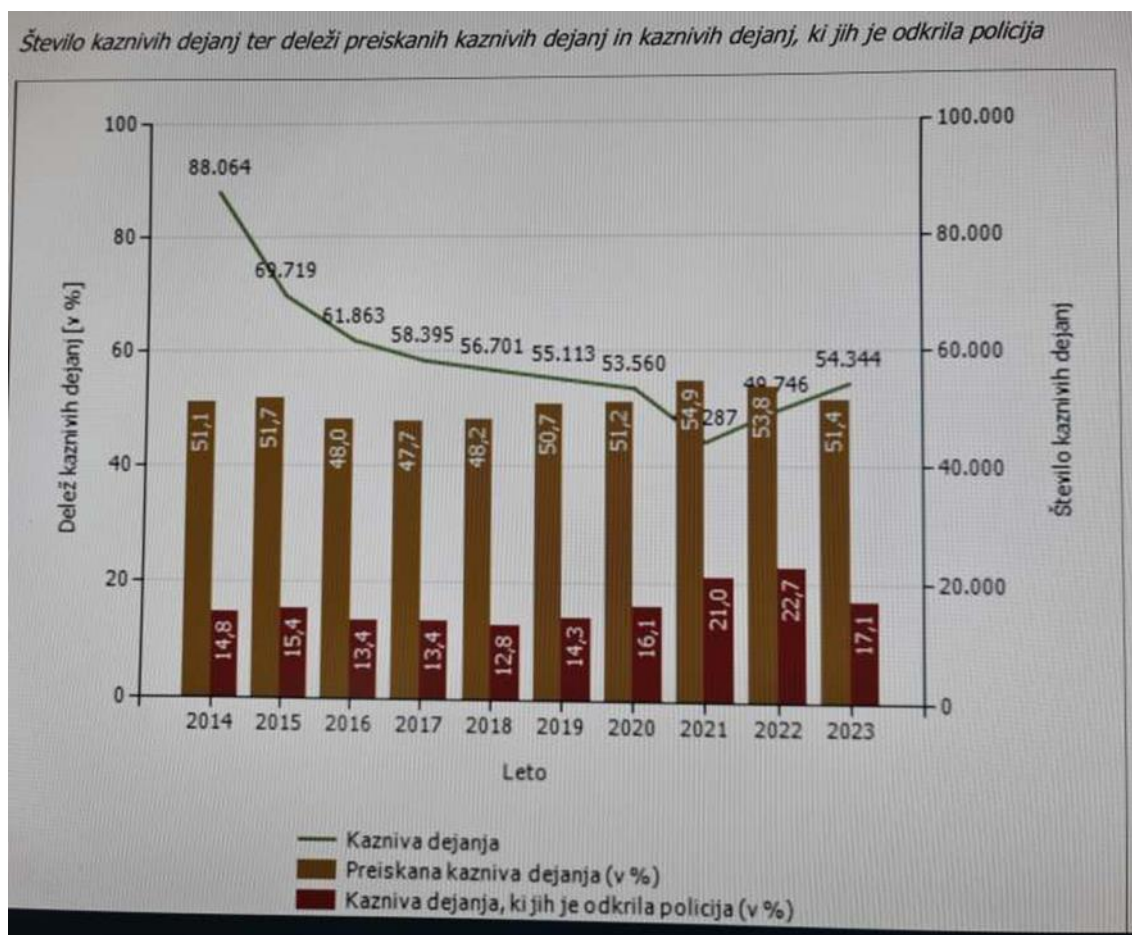
	PU/NOE	Število pom. pol. na PU	Število opravljenih služb	Število opravljenih ur	Povprečno št. opravljenih služb v pom. pol.
1.	Ljubljana	133	1.808	18.688	13,6
2.	Novo mesto	148	2.184	24.622	14,75
3.	Kranj	97	746	7.904	8
4.	Murska Sobota	64	968	11.616	15
5.	Maribor	193	2.783	30.967	15
6.	Nova Gorica	24	405	4.162	17
7.	Koper	40	686	8.157	17,59
8.	Celje	127	2.003	22.125	16,55
9.	GPU CVZ	4	37	340	9
	SKUPAJ	830	11.620	128.581	14,05

Številne patrulje na terenu patrolirajo v nepopolni sestavi, strokovno niso dovolj usposobljene in velikokrat niso kos najtežjim oblikam kaznivih dejanj. Policisti sami opozarjajo na povečano tveganje za splošno varnost. Reševanje kadrovskega manka s pomožnimi policisti je le gašenje požara in ne rešuje strukturnih težav.

Pomožna policija je skladno z XI. Poglavjem Zakona o organizaciji in delu v policiji (v nadaljevanju ZODPol), dodatna policijska sila, ki se vpokliče v točno določenih primerih iz 104. člena ZODPol, njeno delovanje ni predvideno kot nadomestek pomanjkanja policistov za opravljanje rednih policijskih nalog, ampak za primere, ko je varnostna situacija v državi takšna, da je potrebno začasno dopolniti policijo z dodatnim številom policistov, ki so usposobljeni za izvajanje osnovnih policijskih nalog, kot so varovanja premoženja, zavarovanja življenja in vzpostavljanje javnega reda. Torej za primere večjih naravnih nesreč, večjih dogodkov z visoko stopnjo tveganja (recimo obisk papeža) in podobno. Na uporabo pomožne policije v nasprotju z njenim namenom je opozarjal tudi sindikat policistov, temu je v primeru odrejene naloge spremljanja pripornikov iz pripora na sodne obravnave, pritrtil tudi svet za policijsko pravo in pooblastila, ki se je strinjal, da gre v primeru vključevanja pomožne policije v novo nalogo, ki je bila odrejena policiji s strani generalnega direktorja za nogo ki nima pravne podlage v veljavni policijski zakonodaji. Torej je minister za notranje zadeve opustil svojo skrb, da bi preko nadzora in spremljanja dela policije preprečil generalnemu direktorju vključevanje policije v naloge, za katere ni pravne podlage in je zato nastala še dodatna neupravičena obremenitev policistov. Še več, za izvrševanje teh nalog spremljanja pripornikov zaradi kadrovske težave vodstvo policije vključuje pomožne policiste, ki pa med naborom nalog, za katere se jih lahko vpokliče, tovrstne naloge sploh nimajo, s čimer se odpira vprašanje odgovornosti in predvsem pravne zaščite policistov in pomožnih policistov v primeru ogrožanja njihove varnosti ali poškodb.

Ob dejstvu, da preko slovenskega ozemlja še vedno potekajo množične ilegalne migracije (v obdobju od 1. januarja do 30. junija 2024 je bilo na vseh notranjih mejah s Slovenijo odkritih skupaj 21.244 nezakonitih vstopov), da imamo v tem obdobju izjemno povečano prometno preobremenjenost avtocest, da še vedno ni volje za sistemsko reševanje romske problematike, da imamo nove oblike različnih vrst kriminala, da so naši zapori prenatrpani, smo priča logični posledici - preobremenjenosti policistov. Trend kaznivih dejanj narašča, s tem pa se slabša njihova raziskanost. Predlagatelji se sprašujemo ali smo že dosegli stopnjo kadrovske podhranjenosti, ko bomo morali na teh

mestih zaposlovati policiste iz tujine oziroma bomo prisiljeni nižati stopnjo izobrazbene zahtevnosti, da bomo popolnili vse kadrovske vrzeli.

Prav gotovo sta glavna razloga za nastalo situacijo poslabšanje varnostnih razmer in prenizke plače ter nerazumevanje vlade in Ministrstva za notranje zadeve za njihove stiske. V oči bodejo velika plačna nesorazmerja in odsotnost kariernega sistema, saj je policija kot del javne uprave, ki ima izrazito hierarhično strukturo popolnoma disfunkcionalna, ker policisti, ki bi želeli napredovati na odgovornejša delovna mesta pri tem izgubijo plačne razrede in dodatke in se njihova plača v primeru prevzemanja odgovornejših položajev v primerjavi z delom v patruljah zniža tudi od 300 do 500 EUR. Jasno je da kandidatov za odgovornejše in slabše plačane vodstvene službe ni, ministrstvo, vlada in Policija nimajo prave vizije, kako v policijske vrste privabiti nove kadre in Policijo rešiti pred popolnim kadrovskim zlomom. To se jasno kaže tudi v dejstvu, da v procesih za formiranje kariernega sistema ne sodeluje nihče iz vodstva policije. Enako tudi nimajo vizije kako policijo finančno ovrednotiti, zagotoviti primerna finančna sredstva, da se vzpostavijo pogoji dela, da se zagotovi dovolj sredstev za primerno opremo, vzdrževanje objektov in gradnjo novih (objekt Specialne enote, sanacija počitniških objektov, stanovanj,...)

Zato so opozorila obeh sindikatov razumljiva.

Predsednik Policijskega sindikata Slovenije Rok Cvetko: »Imamo na terenu že nekatere policijske postaje podhranjene do te mere, da ne morejo zagotavljati sestave niti običajnih patrolj.«

Predsednik Sindikata policistov Slovenije Adil Huselja: »Ne znam si predstavljati, da bi ministrstvo ali vrh Policije reklo, danes pa zapiramo policijsko postajo, ker ni ljudi. Tega ne moremo narediti. Ampak, če ne bo ukrepov, lahko to nekega dne pričakujemo.«

S kadrovskim pomanjkanjem se enako kot v večini operativnih enot in služb, soočajo tudi na Centru za varovanje in zaščito. Najbolj izpostavljen oddelek Centra, osebno varovanje je zaradi narave dela in stalnega zagotavljanja 24 urne prisotnosti ob varovanih osebah, še posebej na udaru. Izredni nadzor, ki ga je 18. julija 2024 in v nadaljevanju 26. avgusta 2024 opravil Inšpektorat RS za delo v oddelku za osebno varovanje, je pokazal, da je bila več zaposlenim kršena pravica do dnevnega počitka v neprekinjenem trajanju najmanj 11 ur (drugi odstavek 155. člena ZDR), nekateri pa so pri neenakomerni razporeditvi delovnega časa prekoračili največje dovoljeno število ur 56 ur na teden (šesti odstavek 148. člena ZDR). Kršitve so bile ugotovljene pri nekaj naključno izbranih policistih varnostnikih, ker pa vsi ves čas delo opravljajo na enak način je zaskrbljujoče, ker je enake kršitve mogoče ugotoviti za vse dni v letu, vsa leta za vse varnostnike, ki opravljajo varovanje varovanih oseb. Situacija s počitki in obremenitvami se še poslabša v primeru varovanj na poti v tujino. V tej enoti zaradi kadrovskega manka ne morejo zagotavljati zadostnega števila zaposlenih za opravljanje omenjenih nalog, zato so prisiljeni opravljati preveliko število delovnih ur. Tukaj predlagatelji opozarjamo, da je minister prvi in za njim generalni direktor policije, ki nista storila vsega, da se s spreminjanjem nabora nalog in števila varovanih oseb primerno kadrovsko okrepi tudi kadrovska sestava, da je brez kršitev delovno-pravne zakonodaje sposobna zagotavljati izvedbo vseh nalog. V primeru zaznanih kršitev gre za prekrške, ki so storjeni zaradi opustitve dolžnega ravnanja spoštovanja predpisov o obremenitvi delavcev in zagotavljanja zadostnega števila varnostnikov.

Poleg preobremenitev in stalnega kršenja pravic delavcev, ki vključuje prisilne kompenzacije ur, brisanje presežnih opravljenih delovnih ur, ne izplačevanje dodatkov za 6. in 7. delovni dan, nepriznavanje nadurnega dela za delo med vikendi, ko je tedenska delovna obveza že dosežena (Inšpektorat za notranje zadeve), se je v celotnem MNZ, ki ga vodi minister Poklukar uveljavila praksa, da se policistom, ki naloge opravljajo na območju celotne države tudi ne izplačujejo dnevnic. Ta način dela, ki je v veljavi od oktobra 2023, seveda najbolj občutijo policisti varnostniki, ki največ časa preživijo zunaj enote, vendar so enako v neenak položaj postavljeni tudi policisti Specialne enote, Uprave kriminalistične službe, Specializirane enote za nadzor prometa, Specializirani enoti za nadzor državne meje, policisti Urada za informatiko in telekomunikacije, policisti Letalske policijske enote...in seveda tudi delavci Inšpektorata za notranje zadeve, Direktorata za migracije, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge... skratka vsi, ki imajo v pogodbah o zaposlitvi navedeno, da opravljajo delo na celotnem območju Republike Slovenije. Prihaja do absurdnih situacij, da ko policisti, ki so dodeljeni v pomoč kolegom iz generalne uprave in prihajajo iz lokalnih policijskih postaj, pripadajo dnevnic, njihovim kolegom iz generalne uprave, ki opravljajo enako delo na istem kraju in enak čas, pa ne (primeri varovanj večjih dogodkov na Brdu, izvajanje hišnih preiskav po celotni državi, realizacije kriminalističnih preiskav NPU,...

Na drugi strani pa imamo varnostnike, ki v skladu z Uredbo o varovanju predsednika Vlade RS (Uradni list RS, št. 103/22) varujejo predsednika vlade in njegove družinske člane. Varovanje izvajajo v okviru Generalnega sekretariata Vlade RS, kamor so iz Policije premestili tudi nekaj policistov. Sprejemu uredbe je vodstvo Policije nasprotovalo, saj uredba nima pravna podlage v Zakonu o Vladi RS, ki ureja naloge Generalnega sekretariata Vlade RS. Prenos policijskih nalog s Policije na drug državni organ z uredbo vlade ni imel pravne podlage, a je bil kljub temu izveden. Ker so varnostniki, ki zdaj varujejo predsednika vlade, podrejeni neposredno kabinetu predsednika vlade, so tudi njihove plače višje od plač, ki jih prejemajo varnostniki, ki v okviru Policije varujejo druge državnike in torej opravljajo vsebinsko primerljivo delo. Primerjava plač za september 2023 je pokazala, da je 14 varnostnikov, ki varujejo predsednika vlade, v povprečju zaslužilo mesečno 5.696,00 evrov bruto (kar osem varnostnikov je prejelo več kot 6.000,00 evrov, dva varnostnika pa več kot 7.000,00 evrov bruto), medtem ko so policisti, zaposleni v Centru za varovanje in zaščito, mesečno v povprečju prejeli 3.456,00 evrov. Varnostniki, ki so zaposleni na Centru za varovanje in zaščito, v primeru službene poti po Sloveniji niso upravičeni do dnevnice, temveč dobijo le sorazmerno nadomestilo za malico (za osem ur slabih sedem evrov). To navodilo so vodilni v Policiji izdali 23. oktobra 2023. Medtem pa so varnostniki, ki varujejo predsednika vlade, letos dobili izplačanih že 18.000 evrov dnevnic. So torej varnostniki, ki varujejo predsednika vlade v privilegiranem položaju? Kabinet predsednika vlade ne komentira izplačanih dnevnic s pojasnilom, da je to v pristojnosti Generalnega sekretariata vlade. Predlagatelji se upravičeno sprašujemo ali Generalni sekretariat vlade ni podrejen predsedniku vlade? In, ali minister za notranje zadeve, ki je odgovoren za delo svojega ministrstva, ne ve oziroma noče vedeti, da so v Policiji dvojna merila pri nagrajevanju varnostnikov? Glede na to, da vsi opravljajo primerljivo delo, bi bilo prav, da tudi vsi prejemajo enako plačilo, tako kot je bilo pred sprejemom vladne uredbe. Torej, za enako delo enako plačilo. Dvojni standardi so nesprejemljivi. Minister bi za to moral poskrbeti. Miroslav Žaberl iz mariborske Fakulteta za varnostne vede meni, da bi »dnevnice morali izplačati vsem ali nikomur. Gre pa praksa višjega delovnega in vrhovnega sodišča v smeri, da če je delodajalec napotil uslužbenca izven kraja zaposlitve, kjer se delo opravlja več kot šest ur in delodajalec ni uredil prehrane, se izplača dnevnic.«

Na tem mestu se predlagateljem poraja tudi vprašanje, na kakšen način je urejen status varnostnikov predsednika vlade RS, ker nam ni poznano, da bi katerikoli predpis zaposlenim v Generalnem sekretariatu dovoljeval izvajanje policijskih pooblastil, nošenje službenega orožja in nenazadnje uporabo službenih vozil s prednostjo. Predlagatelji tudi očitamo ministru, da ni storil vsega, kar je v tej zvezi v njegovi moči, da bi pravno uredil uporabo tehničnih sredstev policije in orožja, ker kot izhaja iz dejstva, da so varnostniki predsednika vlade civilne osebe, je MNZ oborožil navadne javne uslužbenke, brez pravne podlage. Predlagatelji ocenjujemo, da imeti pravice policista, ni isto kot biti policist.

Dejstvo je, da je splošna varnost v Sloveniji precej manjša kot pred leti, da je Policija manj učinkovita, da potrebuje daljši odzivni čas na dogodke. Pomanjkanje patrolj in nezadostna operativna sposobnost na terenu že kažeta posledice. Policisti sami kažejo s prstom tudi na generalnega direktorja Policije Senada Jušiča, ki naj bi bil gluha za njihova opozorila. Stanje v Policiji je torej alarmantno, ne ukrepa pa nihče. Dodatno slabo

voljo vnaša tudi nepravilno nagrajevanje varnostnikov predsednika vlade, ki v neenak položaj spravlja vse zgoraj navedene. Vlada in minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar se očitno ne zavedata resnosti situacije in še zdaleč ne delata v duhu vizije, objavljene na spletni strani Policije:

»Vizija policije je, da bo vsem državljanom Slovenije in vsem drugim, ki v njej živijo ali jo obiščejo, zagotavljala visoko stopnjo varnosti pred najhujšimi in vsemi drugimi oblikami kriminalitete, na podlagi česar bo Slovenija tako v evropskem kot svetovnem merilu prepoznavna kot ena najvarnejših držav. Z zmanjševanjem in obvladovanjem varnostnih tveganj bo prispevala k zmanjševanju občutka strahu za življenje, ogrožanje telesne integritete in premoženja ljudi ter tako omogočala pogoje za nemoteno uživanje temeljnih človekovih pravic, osebnostni in splošni družbeni razvoj.«

Predlagatelji interpelacije ugotavljamo, da so kadrovske razmere v Policiji nevzdržne in zahtevajo takojšnje ukrepanje. Ugotavljamo tudi, da dvojna merila glede plačila varnostnikov, ki varujejo predsednika Vlade RS in varnostnikov, ki varujejo druge državnike, niso v skladu z načelom enakosti.

Ugotavljamo tudi, da prihaja do sistematičnega kršenja pravic delavcev do poštenega plačila, ki se dogaja tako v Policiji, kot Inšpektoratu za notranje zadeve in zato predlagatelji ugotavljamo, da minister ni kos svoji nalogi in je čas, da prepusti svoje mesto komu sposobnejšemu.

Na podlagi ugotovljenih nepravilnosti in suma na spornost postopkov kot izhaja iz točke I. in II., je nujno odpreti razpravo o odgovornosti ministra za notranje zadeve in generalnega direktorja policije.

IV. Slabo delovanje NPU

Ob imenovanju nove vlade je predsednik vlade večkrat namignil, da si želi spremembe na čelu Nacionalnega preiskovalnega urada, še več, da si tam želi konkretno Darka Muženiča. Za Darka Muženiča je preiskovalna komisija za ugotavljanje zlorab v bančnem sistemu Državnega zbora v mandatu 2014-2018 ugotovila, da je tedaj še kot vodja Sektorja za preventivo in nadzor UPPD tujim uradom za preprečevanje pranja denarja pošiljal napačne informacije v zvezi z iranskim pranjem denarja v NLB.

V analizi delovanja NPU v zadnjem obdobju, ki ga razkriva odgovor na poslansko vprašanje št. 001-250/2024/3 (11-10) se kaže očiten trend padanja učinkovitosti organa, in sicer:

1. Pomanjkanje analize učinkovitosti delovanja NPU

Kljub pomenu NPU za preiskovanje gospodarske kriminalitete in korupcije, minister ni zagotovil izvedbe celovite analize učinkovitosti dela NPU. Kot je razvidno iz odgovora ministra, "posebna analiza učinkovitosti ni bila izdelana". To kaže na pomanjkanje strateškega nadzora nad delovanjem ključne institucije za boj proti gospodarski kriminaliteti in korupciji.

2. Pomanjkljiva kadrovska zasedba

V NPU je trenutno zaposlenih 78 ljudi, kljub sistemiziranih 87 delovnih mest. Podobno je stanje v Policijski upravi Ljubljana (PU LJ) in Policijski upravi Koper (PU KP), kjer je

število zaposlenih bistveno nižje od sistemiziranih mest. V PU LJ SKP OGK je zaposlenih 42 kriminalistov (od sistemiziranih 64), v PU KP SKP OGK pa le 18 (od sistemiziranih 25).

3. Disproporcionalna učinkovitost PU LJ in PU KP v primerjavi z NPU

Kljub bistveno manjšemu številu kriminalistov za pregon gospodarske kriminalitete v PU LJ in PU KP so te enote na letni ravni podale več kazenskih ovadb kot Nacionalni preiskovalni urad. Podobno velja za izvedene finančne preiskave po Zakonu o kazenskem postopku (ZKP) in Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI). PU LJ in PU KP sta izvedli bistveno več finančnih preiskav kot NPU, kar še dodatno potrjuje relativno neučinkovitost NPU pri izpolnjevanju njihove osrednje naloge preiskovanja gospodarskega kriminala in korupcije.

4. Neskladje z Resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete (2024–2028)

Z delovanjem, kot ga trenutno izvaja, NPU ne sledi ciljem in usmeritvam Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024–2028, ki jo je Državni zbor Republike Slovenije sprejel v letu 2024. Resolucija med ključnimi cilji poudarja proaktivnost pri odkrivanju in preiskovanju gospodarske kriminalitete ter povečanje učinkovitosti finančnih preiskav. Trenutni rezultati NPU, kot so nizko število predlogov za finančne preiskave, šibki rezultati kazenskih ovadb in kadrovske primanjkljaji, kažejo na odmik od strateških ciljev te resolucije.

V. Poseg v zasebnost s strani uradne osebe

Enota, zadolžena za področje varovanja oseb in objektov, je že od leta 1991 Center za varovanje in zaščito (CVZ), ki deluje v okviru Generalne policijske uprave (GPU). CVZ opravlja naloge zagotavljanja varovanja objektov pomembnih za državo in operativno in neposredno fizično varovanje varovanih oseb. Center šteje več kot 250 delavcev, med njimi so zaposleni pretežno policisti specialisti – varnostniki, ki poleg vsakodnevnih nalog, kot so varovanja slovenskih državljanov in za državo pomembnih objektov, na leto opravijo še vsaj 70 varovanj tujih varovanih oseb, ki so na obisku v Sloveniji. Njihova osnovna naloga v skladu z Uredbo o varovanju določenih oseb, prostorov, objektov in okolišev objektov, ki jih varuje policija (Uradni list RS, št. 110/10, 15/13 – ZNPPol, 16/13 in 63/13), je torej varovanje varovanih oseb in objektov pred vsemi oblikami ogrožanja. Med varovanimi osebami so poleg državnega vrha tudi državni funkcionarji, če je zaradi opravljanja njihove funkcije resno ogroženo njihovo življenje ali osebna varnost, v zadnjem času tudi varovanje sodnikov in tožilcev vključenih v pregon najhujših oblik organiziranega kriminala.

Pri izvajanju nalog Centra za varovanje in zaščito v javnosti odmevajo odkrite nepravilnosti, na katere je v mesecu marcu letos opozorila okrožna državna tožilka Mateja Gončin, pristojna za pregon najhujšega organiziranega mednarodnega kriminala hudodelskih združb v Republiki Sloveniji. Med drugim preganja slovensko podružnico krvoločnega Kavaškega klana.

Tožilki je bilo zaradi ogrožene varnosti od julija 2021 odrejeno varovanje z izvajanjem ukrepov za zaščito in zagotavljanje varnosti. V mesecu juniju 2023 se je stopnja ogroženosti tožilke zaradi spremenjenih varnostnih razmer in zaznanih različnih

varnostnih dogodkov in tveganj v povezavi z njenim delom, s sklepom generalnega direktorja policije spremenila. Za zagotavljanje varnosti ogrožene tožilke in njenih družinskih članov je bil poleg tehničnega varovanja, določen dodatni varnostni ukrep, to je osebno varovanje. Dostop do tehničnega varovanja (video nadzor) je imela ekipa CVZ GPU, ki skrbi za osebno varovanje in center za varovanje za spremljanje v živo preko oddaljenega dostopa v sistemu Policije.

Januarja letos je bilo ugotovljeno spremljanje oziroma nepooblaščen sledenje tožilki ter zaposlenim varnostnikom za preverjanje njihovih delovnih obveznosti (čas prihoda in odhoda z dela oziroma z mesta varovanja zaradi kontrole opravljenih nadur), kar je v nasprotju z namenom, za katerega je bil varnostni sistem nameščen. Posnetki so bili uporabljeni z namenom nadzora varovane osebe t.j. tožilke in ekipe varnostnikov, ki so jo varovali. Tožilka je namreč večkrat, tudi pisno v korespondenci z Generalnim direktorjem Senadom Jušičem in vodjo CVZ opozarjala na številne nepravilnosti vodstva CVZ pri izvajanju nalog varovanja in glede izplačila nadur ter počitkov varnostnikov (kasnejši inšpekcijski pregled je v zvezi s tem pokazal hude kršitve delovno pravne zakonodaje).

Namesto, da bi vodstvo GPU ukrepalo in preprečilo nadaljnjo zlorabo varnostnega sistema z namenom kontrole delavcev in varovane osebe, je vodstvo CVZ marca 2024 ocenilo in temu je pritrnil generalni direktor policije, da je potrebno zamenjati celotno ekipo varnostnikov in bo s tem število opozoril tožilke Gončinove upadlo.

V oddaji 24 ur zvečer 15. novembra 2024 je bilo povedano, da naj bi tožilka opozarjala na nepravilnosti, med drugim naj bi prišlo do nezakonitih vpogledov v nadzorno kamero, nameščeno na njeni hiši, ki je spremljala gibanje tožilke in njene družine. Težavo pregledovanja slikovnega materiala je tožilka dodatno izpostavila tudi zato, ker način spremljanja posnetkov varnostnih kamer ni bil ustrezno zavarovan in dokumentiran in so tako imele vpogled v slikovni material tudi nepooblaščen osebe. Kot je bilo poročano, naj bi v njeno ekipo varnostnikov prerazporedili tudi »agenta« brez posebnih pooblastil, ki naj bi nadziral, kaj tožilka dela. Odvetnik tožilke David Sluga: »Odločitev vodstva CVZ je namreč bila (po dogovoru z generalnim direktorjem Policije), da se »neposlušno tožilko kaznuje«, njenim dotedanjim varnostnikom pa »umetno« prikaže nepravilnosti pri izvajanju varovanja.« Tožilka Mateja Gončin: »V konkretnem primeru je šlo torej za čisto načrtno, usmerjeno delovanje vodstva CVZ zoper mene in mojo varnost iz maščevanja zaradi prijav, ki sem jih podala povsem utemeljeno. Edino vodilo jim je bilo, da »smrkljivo šolajo«.«

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar pa je v isti oddaji poudaril, da se je tožilka varovanju odpovedala sama, ker so v Centru za varnost in zaščito zamenjali ekipo njenih varnostnikov. Konec februarja 2024 je odredil izredni nadzor nad izvajanjem policijskih nalog in pooblastil v Centru za varovanje in zaščito. Same ugotovitve opravljenega nadzora so bile označene s stopnjo tajnosti »INTERNO«, tako da je dostop do njih oviran. Na podlagi ugotovitev nadzora je minister Generalnemu direktorju Senadu Jušiču odredil nabor obveznih usmeritev za odpravo nepravilnosti, ki so bile ugotovljene v nadzoru. Ta dokument pa je prosto dostopen vsem policistom na intranetu Policije. Iz teh usmeritev se seveda da sklepati, da so nepravilnosti hude in način izvajanja dela pomeni velike kršitve pravic delavcev in obenem ogroža varnost varovanih oseb. Do novembra bi moral generalni direktor policije Senad Jušič pripraviti načrt za odpravo pomanjkljivosti, do konca aprila 2025 pa poročati o njegovi realizaciji.

Predlagatelji interpelacije ob tem izpostavljamo dejstvo, da je Generalna policijska uprava potrebovala kar osem mesecev za ugotavljanje nepravilnosti in zdaj potrebuje še šest mesecev za poročanje o odpravi nepravilnosti. Kot kaže, imajo ugotovljene nepravilnosti večjo težo in pomenijo hujše kršitve, sicer si ne znamo predstavljati, zakaj bi za to potrebovali še pol leta. Na tem mestu predlagatelji dodajamo, da je naravnost neverjetno, da je med ukrepi, ki jih je odredil minister, tudi organizacija delovnega časa na način, da ne bo prihajalo do kršitev pravic delavcev. Torej se policija in Ministrstvo za notranje zadeve zavedajo, da so z izvajanjem dela, ki se izvaja z razporejanjem policistov na delo grobo kršene njihove pravice, a se po našem vedenju ves ta čas in še danes dela na enak način in z vsemi kršitvami nadaljuje. Torej generalni direktor policije kljub pisnim usmeritvam ministra ni preprečil zlorab pravic delavcev in le tega tudi minister, ki ima vse vzvode nadzora nad delom policije, ni preprečil.

O vsem tem je Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb na seji 12. novembra letos opravila razgovor s tožilko Matejo Gončin in sprejela sklep, s katerim je na nadzorovano službo naslovila zahtevo za pridobitev dokumentacije v povezavi s tem primerom.

Minister še vedno zatrjuje, da je slovenska Policija dobro delujoč sistem, ki vsako grožnjo in tveganje preveri in na tej podlagi oceni stopnjo ogroženosti in dodeli varovanje. Poudarja, da gre za visoko profesionalno enoto, ki varuje politike in ostale osebe, ki morajo biti varovane. Zatrjuje, da vodstvo Policije pri izvajanju svojih nalog sledi načelom zakonitosti, strokovnosti in politične nevtralnosti in da so trditve tožilke zavajajoče in temeljijo na napačnih ter škodljivih domnevah.

Policija je lahko uspešna in učinkovita le, če svoje naloge izvaja zakonito, strokovno in ob upoštevanju načela sorazmernosti. To od njih državljani upravičeno pričakujejo. Ravnanja vodstva Generalne policijske uprave in Centra za varovanje in zaščito pa kažejo velika odstopanja in rušijo zaupanje državljanov v pravno in varno državo. Kažejo na nagrajevanje tistih, ki bi morali biti kaznovani, in na maščevanje tistim, ki opozarjajo na nepravilnosti v sistemu in na nepravilnosti pri ravnanju posameznih vodstvenih delavcev v Policiji. Dejstvo je, da tožilka preganja najhujše kriminalne združbe, ki so sposobne iz ljudi narediti čevapčiče. Biti bi morala zato najbolj varovana oseba, če ne želimo, da se bomo nekoč morali spraševati, kaj je šlo narobe. V tem trenutku, kot je videti, vodstva Policije in notranjega ministra Poklukarja to prav nič ne skrbi.

Predlagatelji smo zgroženi, da lahko Policija brez sodne odredbe izvaja prikrito tajno opazovanje. Lomasti po zasebnosti. Gre za kršitev 149. a člena Zakona o kazenskem postopku in s tem za kršitev človekovih pravic in svoboščin ter za storitev kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja po 257. členu Kazenskega zakonika.

VI. Prepočasen, nestrokoven in deloma nezakonit odziv Policije v primeru spletne strelske grožnje aprila 2024

Spletna grožnja, da se bo 10. aprila letos na eni slovenskih šol zgodil strelski napad, kakršen se je zgodil v šoli na Finskem, je pri številnih starših, učencih in učiteljih povzročila strah in zaskrbljenost. Zapis je bil namreč objavljen več dni prej, preden so šole v ponedeljek, 8. aprila, dobile obvestilo o tem. Obvestila niso dobile vse šole.

Predsednica Združenja ravnateljev in pomočnikov ravnateljev Mojca Mihelič je v Odmevih na RTV Slovenija povedala: »Če je resna grožnja, potem se je treba resno odzvati. Pomembno pa je ne samo to, kdo bo prenašal in sporočal novice, ampak tudi način in vsebina. Pričakovala bi, da bi se naši odločevalci, v tem primeru morda Ministrstvo za notranje zadeve oziroma Generalna policijska uprava, obrnili na naše Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje ki bi potem dalo smernice šolam, v smislu: ravnateljji, preverite ali imate protokole ravnanja v primeru potresa, požara in ob različnih nepričakovanih dogodkih.«

Minister Boštjan Poklukar je po plazu kritik aprila napovedal ukrepe: da se bo na to temo sestal z ministrom za vzgojo in izobraževanje Darjem Feldo, da izboljšata komunikacijo med Policijo in šolami za zagotovitev varnosti na tem področju. Kritike je minister zavrnil z besedami, da »smo po bitki vsi generali« in da Policija po streljanju v šolah v Beogradu, Pragi in na Finskem deluje drugače. Obvestilo ravnateljem in odziv policije se mu je zdel primeren. Predlagatelji se sprašujemo, zakaj se je potem strinjal, da je potrebno komunikacijske protokole izboljšati. Direktor Uprave kriminalistične policije Damjan Petrič pa je na seji državnega zbora pojasnil, da policija glede na različno varnostno kulturo težko postavi enotni vzorec, kaj in kako sporočiti. Poudaril je, da policija in druge institucije potrebujejo pravne podlage za ustrezno ukrepanje, saj v zakonu »niso predvideli takšne okoliščine, ki se lahko pojavlja nekje na spletu.«

31. julija 2024 smo na MMC RTV SLO prebrali, da je poročilo o izrednem nadzoru nad ravnanjem policije končano. Ob javni predstavitvi je generalni direktor direktorata za policijo in druge varnostne naloge Darijo Levačič razkril, da so zaradi zaznanega razloga za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, poročilo odstopili posebnemu oddelku specializiranega državnega tožilstva. »Ugotovili smo, da je vodja OTEN-a (Oddelka za terorizem in ekstremno nasilje, Sektorja za organizirano kriminaliteto, Uprave kriminalistične policije, op. a) napisal uradni zaznamek in v njem zapisal neresnični podatek. Znotraj uprave kriminalistične policije se niso pravilno odzvali ob prvi prijavi te informacije, zato je bil v nadaljevanju odziv policije neustrezen«, je povedal Levačič na tiskovni konferenci. Povedal je še, da so disciplinski in delovnopравни postopki zoper policiste, ki so bili vpeti v preiskovalne grožnje, v pristojnosti vodstva policije.

Miroslav Žaberl, predavatelj na mariborski fakulteti za varnostne vede, je dejal, da »ugotovitve nadzora terjajo najmanj ugotavljanje delovnopravne oziroma disciplinske odgovornosti ne samo subjektivno odgovornega kriminalista, temveč tudi nadrejenih, pri katerih je umanjkal predvsem nadzor nad izvedenimi aktivnostmi.« Po njegovem mnenju je nepredstavljivo, da je od prijave do prvih izvedenih policijskih poizvedovalnih ukrepov minilo več dni. In še: »O morebitni objektivni odgovornosti prvega med policisti mora razmisliti in odločiti minister. Bila bi podana, če bi navedeno neljubo situacijo povzročile sistemske težave, ki jih vodstvo policije ne bi pravočasno zaznalo in preprečilo. Iz poročila o izrednem nadzoru izhaja, da »je do večine kršitev prišlo zaradi neupoštevanja pravnih predpisov in internih aktov policije, kar kaže na to, da ima policija to področje sistemsko urejeno, samo realizacija in nadzor nad izvajanjem šepata.«

Na vse to minister Poklukar ni odreagirjal tako, kot bi od ministra za notranje zadeve pričakovali. Uprava kriminalistične policije je del Generalne policijske uprave, ki jo v skladu z Zakonom o organiziranosti in delu v policiji vodi generalni direktor policije, zato je na mestu vprašanje tudi o njegovi objektivni odgovornosti. Minister Boštjan Poklukar naj bi bil o spletni grožnji obveščen v skladu z Zakonom o organiziranosti in delu v policiji.

Kdo ga je obvestil in kdaj, ne vemo. Tudi po končanem izrednem nadzoru ostajajo odprta vprašanja, zato obstaja velika verjetnost, da se ob morebitnih novih spletnih grožnjah policija spet ne bo odzvala pravočasno in pravilno. Morda naslednjic ne bo šlo le za grožnjo.

VII. Interni razpis za policijskega atašeja

Kot izhaja iz poročanja nekaterih medijev, se je na interni razpis za policijskega atašeja v Srbiji prijavil brat generalnega direktorja policije Senada Jušića, Sejad Jušić. Čeprav to ni izrecno prepovedano, odpira resna vprašanja o objektivni nepristranskosti in odpira prostor za sume korupcije. Posebej sporna je ureditev, po kateri sestavo izbirne komisije predlaga prav generalni direktor policije, kar v tem primeru pomeni, da je brat prijavitelja imenoval dva člana komisije.

Postopek izbire policijskega atašeja določa, da strokovno komisijo imenuje minister za notranje zadeve, ki v komisijo vključuje dva predstavnika Generalne policijske uprave, imenovana na predlog generalnega direktorja policije, ter predstavnika ministrstva. Generalni direktor Jušić je tako neposredno vplival na sestavo komisije.

Razpis ni zahteval mednarodnih izkušenj, temveč zgolj znanje angleškega jezika in sedmo stopnjo izobrazbe, kar postavlja pod vprašaj strokovne kriterije za opravljanje tako pomembne funkcije. Komisija bo na koncu med osmimi kandidati predlagala dva najboljša, izmed katerih bo generalni direktor policije izbral enega. Obstaja torej resna možnost, da bo Senad Jušić odločal o imenovanju lastnega brata, kar je z vidika načela objektivne odgovornosti izjemno problematično.

Dodatno težo sumom dajejo informacije o preteklem ravnanju Senada Jušića. Poročano je bilo, da je moral zapustiti mesto na kriminalističnem oddelku zaradi domnevne vpletenosti v sumljiva dejanja, vključno z druženjem s kriminalci in izdajanjem informacij nepooblaščenim osebam. Namesto da bi bil ovađen, je bil premeščen na mejno policijo. Prav tako so mediji razkrili, da je njegov brat, ko je bil načelnik Policijske postaje Nova Gorica, redno prijateljjeval z osumljencem Dejanom Šurbekom, ki je bil vpleten v afero Marina.

Afera Marina, v kateri so bili obtoženi Sergej Racman, Dejan Šurbek, Jože Kojc in Vesna Ternovec, razkriva resne povezave med osumljenci in organizirano kriminalno dejavnostjo, kot je organizirana prostitucija pod okriljem družbe Cratos. To postavlja pod vprašaj tako strokovno kot moralno integriteto vodstva policije.

Zaradi navedenih dejstev je potrebno sprožiti interpelacijo zoper ministra za notranje zadeve Boštjana Poklukarja, ki je kot odgovorna oseba za imenovanje komisije omogočil potencialno sporne postopke, in generalnega direktorja policije Senada Jušića, katerega preteklo in sedanje ravnanje vzbuja resne dvome o njegovi primernosti za opravljanje tako odgovorne funkcije.

Razprava o tej interpelaciji ni le nujna zaradi ugotovljenih nepravilnosti, temveč tudi zaradi zaščite ugleda institucij, katerih poslanstvo je zagotavljanje zakonitosti in varnosti v Republiki Sloveniji. (vir: preiskovalo.si)

VIII. Sum kadrovske korupcije v policiji

Na podlagi razkritih informacij o spornem ravnanju in kršitvah pri delovanju vodstvenega kadra v policiji ter sumu na kadrovske korupcije je nujno sprožiti interpelacijo zoper

ministra za notranje zadeve Boštjana Poklukarja zaradi nepravilnosti generalnega direktorja policije Senada Jušića in dodatno preiskati vpletenost Liljane Obreze Kadilnik.

Med letoma 2020 in 2022 je bila Liljana O. Kadilnik razrešena z vodstvene pozicije na Oddelku za finančno kriminaliteto in pranje denarja (OFKPD) zaradi kršitev (od podrejenih je zahtevala prepisovanje tajnih podatkov Urada RS za preprečevanje pranja denarja v Excelove tabele in izdelavo povzetkov dokumentov, označenih s stopnjo tajnosti, brez preklica te stopnje ali ustrezne akreditacije za obravnavanje tajnih podatkov) ter premeščena na Oddelek za poslovni in javni sektor (OPJS). Kljub formalni premestitvi je obdržala svojo pisarno v prejšnjem oddelku, kar ji je omogočalo nadaljevanje vpliva na delo OFKPD. Tovrsten privilegiran položaj je bil mogoč zaradi posredovanja generalnega direktorja policije Senada Jušića, ki se je osebno angažiral, da prepreči njeno nadaljnjo premestitev na Ministrstvo za finance, natančneje na Urad RS za preprečevanje pranja denarja.

V obdobju razrešitve je bilo po posredovanju g. Davida Antoloviča (takratnega direktorja Kriminalistične policije) dogovorjeno, da se Liljana Obreza Kadilnik vrne na položaj vodje OFKPD, kar je bilo potrjeno tudi z razpisom, ki je bil objavljen zgolj formalno. Kadilnikova je namreč sodelavce pozivala, naj se prijavijo na delovno mesto, pri čemer jim ni razkrila, da je bil njen povratek že vnaprej dogovorjen. Sodelavci so to prepoznali in se na razpis niso prijavili, saj so vedeli, da je postopek zgolj navidezen.

Takšno ravnanje kaže na kadrovske korupcije, pri kateri je Jušić zlorabil svoj položaj za privilegiranje Kadilnikove v zameno za osebne koristi, kar ruši zaupanje v nepristranskost in strokovnost policijske organizacije.

Dodatno resnost primera poudarjajo dolgoletne nezakonite prakse pod vodstvom Kadilnikove. Od svojih podrejenih je zahtevala prepisovanje tajnih podatkov Urada RS za preprečevanje pranja denarja v Excelove tabele in izdelavo povzetkov dokumentov, označenih s stopnjo tajnosti, brez preklica te stopnje ali ustrezne akreditacije za obravnavanje tajnih podatkov. Takšno ravnanje je v nasprotju z Zakon o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06) izrecno določa komu in pod katerimi pogoji je to dovoljeno. Navedeno pa kaže tudi na sum storitve uradno pregonljivega kaznivega dejanja, in sicer:

· Zakon o tajnih podatkih namreč zelo jasno določa pravila glede ravnanja s tajnimi podatki. Dokumenti stopnje tajnosti INTERNO/ZAUPNO se lahko obravnavajo v komunikacijsko-informacijskem sistemu izključno, če je ta akreditiran za obravnavanje tajnih podatkov do vključno te stopnje, kar ureja Uredba o varovanju tajnih podatkov v komunikacijsko informacijskih sistemih (Ur. l. RS, št. 48/07 in 86/11). Poleg tega 31. člen Zakona o tajnih podatkih določa, da mora imeti oseba, ki dostopa do tajnega dokumenta, tudi ustrezne razloge za prepisovanje njegove vsebine. Pomembno je tudi, da se prepisi in izvlečki tajnih dokumentov izdelujejo v ustrezno zaščitenem prostoru, kar je bilo v tem primeru zavestno spregledano. Drugi odstavek 14. člena Zakona o tajnih podatkih jasno določa, da mora biti dokument, sestavljen iz tajnih podatkov, označen z enako stopnjo tajnosti kot izvirnik, pri čemer je treba zagotoviti tudi ustrezno hrambo takšnih dokumentov. Kljub tem določilom je Liljana Obreza Kadilnik ta pravila več let zavestno kršila, poleg tega pa je od svojih podrejenih zahtevala, da enako ravnajo tudi oni.

Zavestno kršenje teh določb, poleg prisile nad podrejenimi, nakazuje na sum storitve uradno pregonljivega kaznivega dejanja. Kljub tem kršitvam in razrešitvi je bila ga. Kadilnik ponovno imenovana na mesto vodje OFKPD, kar kaže na sistemsko ignoriranje nepravilnosti in podporo, ki jo je imela pri generalnem direktorju policije.

Zaradi ugotovljenih nepravilnosti, suma na kadrovske korupcije in namernega kršenja zakonodaje ter ponovnega imenovanja Kadilnikove na funkcijo, s katere je bila razrešena

zaradi kršitev. Tovrstno ravnanje ruši zaupanje javnosti v integriteto policijskih struktur ter zahteva temeljito preiskavo in sankcije, objektivno odgovornost za takšno ravnanje pa prevzema minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar.

IX. Preplačane stražarske hišice

12. 1. 2023 je Ministrstvo za notranje zadeve objavilo javno naročilo (šifra JN000139/2023-B01) blaga po odprtem postopku za izdelavo, dobavo in postavitve stražarskih hišk, pri katerih se upoštevajo okoljski vidiki. Predmet javnega naročila vključuje tudi izvedbo gradbeno - obrtniških in inštalacijskih del (GOI dela).

V navodilih za izdelavo ponudbe je zapisano, da gre za dobavo in postavitve stražarskih hišk v Ljubljani na naslednjih lokacijah:

- Gregorčičeva ulica 25, pred stavbo Vlade RS,
- Erjavčeva cesta 15, pred stavbo Urada predsednika RS,
- Šubičeva ulica 4, pred stavbo Državnega zbora RS,
- Štefanova ulica 2, ob stavbi Ministrstva za notranje zadeve,
- Windischarjeva ulica, ob ambasadi ZDA.

Trajanje okvirnega sporazuma je 3 leta, kar je za postavitve petih stražarskih hišic dolga doba. Razlog pa je, da MNZ ni zagotovilo dovolj denarja za sočasno gradnjo vseh petih hišic. Rok za izdelavo, dobavo in postavitve prve stražarske hiške, izvedbo GOI dela za potrebe postavitve te hiške ter priključitev hiške na instalacije je 150 dni od uvedbe v delo, pri čemer je v tem roku zajet tudi 30 dnevni rok za pripravljalne aktivnosti (izdelava delavniških načrtov, kalupov in uskladijev detajlov z odgovornim projektantom).

Rok za izdelavo, dobavo in postavitve preostalih štirih stražarskih hišk, izvedbo GOI dela za potrebe postavitve teh hišk ter priključitev hišk na instalacije je 120 dni od uvedbe v delo. Naročnik izda pisno naročilo izvajalcu za vsako posamezno lokacijo stražarske hiške, predvidoma v 10-ih dneh od izdaje naročila se opravi uvedba v delo. Uvedba v delo se izvede z zapisnikom in velja za pisno naročilo za prvo stražarsko hiško. Uvedba v delo se izvede z zapisnikom za vsako lokacijo posebej.

Razpis je dobila družba KIG, ki sodi v skupino MSIN Marka Moharja in Matjaža Satlerja. KIG je znan predvsem po izdelovanju registrskih tablic in prometne signalizacije, razvili pa so tudi varovane kolesarnice, tudi za električna kolesa.

Okvirna vrednost pogodbe med MNZ in KIG znaša 447.732,67 evra z DDV. Okvirna pa je zato, ker predvideva, da se bo pet hišic postavljalo tri leta. Zato se lahko pogodbena vrednost še spremeni. Po enem letu od podpisa pogodbe, ta pa je bil konec maja lani, se cena usklajuje z inflacijo, ko kumulativna sprememba cen življenjskih potrebščin preseže štiri odstotke, to velja tudi za primer deflacije. Cena se uskladi največ v višini 80 odstotkov inflacije. Za zdaj se cena hišic še ni spremenila.

Vsi objekti so tipski, sama hišica meri 2,4 kvadratna metra, pred stavbo vlade "hišica" nima nadstreška, saj se ta nahaja pod streho oz. v podhodu. Razlika v cenah je tudi zaradi oddaljenosti od osnovnega objekta in s tem povezano ostalo infrastrukturo, navajajo v vladi. Vsi objekti so na javnih površinah, kar pomeni, da zemljišč ni bilo treba kupiti in se cene nanašajo le na objekt. Opremljene pa oz. bodo so z električnim radiatorjem, klimatsko napravo, sedežem in omaricami. Oblika, oprema in izbrani

materiali bodo zagotavljali zaščito policistov pred vremenskimi vplivi, varnost ter omogočali hrambo opreme, ob tem še navajajo v vladi:

- Gregorčičeva ulica 25, pred stavbo vlade (že stoji), vrednost: 69.008 evrov;
- Erjavčeva cesta 15, pred stavbo Urada predsednika RS, vrednost: 87.537 evrov;
- Šubičeva ulica 4, pred stavbo Državnega zbora RS (že stoji), vrednost: 91.596 evrov;
- Štefanova ulica 2, ob stavbi Ministrstva za notranje zadeve, vrednosti 87.574 evrov;
- Windischerjeva ulica, ob ambasadi ZDA, vrednost: 105.791 evrov.

Novinarki časnika Financ Petri Sovdat je policija dovolila ogled hišice. Prvi vtis in najkrajši opis hišice je strnila z naslednjimi besedami: »stranišče na letalu. V stražarski hišici ni nobenega luksuza: policist ima meter in pol pulta, širokega kakih 20 centimetrov. Sedi lahko na sedežu, ki pa je poklopen v steno. Videti precej neudobno. Morda je policist, ki je bil s prejšnjo hiško bolj zadovoljen, mislil prav na to. Vse je zelo minimalistično.

Od opreme sta še stropna klima in radiator, natančneje manjši IR-panel, ki pa je v času obiska, ko je bilo zunaj dokaj mrzlo, dobro opravljal svoje delo. In to je tudi vse, kar je za omeniti: v eni od vgradnih omaric je varovalna oprema policistov, čelada in jopič, v eni električna omara, v tretji je policist imel svoje stvari. Ena omara pa je bila prazna. V to bi lahko dali, recimo, mikrovalovko, da bi si policisti pogreli malico, sva modrovala s sogovornikom.«

Kljub upoštevanju okoljskih in varnostnih standardov kvadratni meter hišice stane davkopllačevalce 39.019 evrov/m², kar je 3,7-krat dražje od doslej najdražje nepremičnine v palači Schellenburg v Ljubljani, kjer je najvišja transakcijska cena za neto kvadratni meter znašala 10.491,8 evra. Cena še toliko bolj bode v oči, če vemo, da je ministrstvo za pravosodje plačalo 1230 evrov za kvadratni meter sodne stavbe na Litijski 51, v kateri bi po ureditvi stavbe prostor našla vsa sodna uprava in zaradi katere je morala oditi ministrica Dominika Švarc Pipan.

Glede na ceno bi pričakovali, da bodo vsaj materiali najvišje kakovosti. Portal preiskovalno.si je poročal, da na trgu že »25 let obstajajo materiali, ki so bistveno lažji od teh, ki so jih uporabili.«

V raziskovalnem prispevku tako izvemo, da »na trgu že leta obstajajo materiali iz družine polietilenov, iz katerih se izdelajo laminati, ki so popolnoma prosojni in se vgradijo na stekla, ki so na koncu trikrat tanjša od obstoječih in pet do sedemkrat lažja. To je polietilen teraftalat, ki slovi po izjemni vzdržljivosti in optični čistosti. Ena najbolj opaznih lastnosti je njegova izjemna prosojnost, podobna tisti pri steklu. Omogoča jasno vidljivost. Je lahek material, kljub temu pa izkazuje izjemno moč in vzdržljivost. Prenese velike sile brez deformacije ali zloma. Z njegovo uporabo dobimo enako ali celo boljše zaščito, ki je velikokrat dosti cenejša. To bi seveda vplivalo na končno ceno, ki bi bila po mnenju poznavalca na koncu lahko zgolj tretjino sedanje vrednosti.«

»Za zaščito netransparentnih materialov, kot je kovina, pa bi lahko uporabili polietilen z ultra visoko molekularno maso (Ultra-high-molecular-weight polyethylene). Ker ima material dobro odpornost na udarce in večjo absorpcijo energije, ga je mogoče v vojski uporabiti za zaščitna oblačila, tudi čelade in neprebojne materiale, kot so oklepne zaščitne plošče za helikopterje, tanke in ladje, zaščitne prevleke za radarje in rakete, neprebojni jopiči, brezrokavni telovniki, ščiti itd. Z uporabo obojih materialov dobimo isto stopnjo zaščite, kot jo denimo nudijo balistična jekla, ki pa so zelo težka in s katerimi se po navadi zaščitijo netransparentni deli takih stražarnic ali objektov in vozil.« Ti materiali so že na voljo v Sloveniji.

V oči pa bode tudi podatek, da same hišice ne nudijo balistične zaščite pred dolgocevnim strelnim orožjem, četudi je verjetnosti za uporabo dolgocevnega strelnega orožja nizka. Nadalje preberemo, da je uporabljeno balistično jeklo drago in da obstajajo lažji in cenejši materiali, ki nudijo enako stopnjo zaščite.

Vprašljiva je tudi velikost oken na hišici, ki spominjajo na okna ladijskih kajut. S tem arhitekturnim pristopom pa je vidno polje stražarja povsem zaprto in omejeno. Tudi tu bi lahko bila z uporabo sodobne opreme cela hiška v steklu in zaščitena s protibalističnimi laminati.

Na podlagi navedenega se pojavljajo sumi, da so bile hiške preplačane, obenem pa ne nudijo optimalne zaščite, ki si jo policisti zaslužijo. Predlagatelji interpelacije smo prepričani, da celoten postopek postavitve omenjenih hišk ne more biti odraz dobrega in vestnega gospodarja, ki v prvi vrsti skrbi za racionalno porabo proračunskih sredstev.

X. Načrtovanje izvajanja in nakup helikopterjev za izvajanje Helikopterske nujne medicinske pomoči

Predlagatelji opozarjamo in ugotavljamo, da je minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar ravnal zavestno malomarno in s prikazovanjem lažnih okoliščin spraval v zmoto predstavnike vlade in državljane z aktivnostmi za nakup »namenskih« helikopterjev za izvajanje helikopterske nujne medicinske pomoči (HNMP).

Vlada je sprejela sklep, da se bo HNMP, prevoz inkubatorjev in medbolnišnični prevozi izvajal kot državna aktivnost z zrakoplovi policije in to v skladu z Uredbo EU.

Na novinarski konferenci 11. 6. 2024 je minister Boštjan Poklukar predstavil začete aktivnosti za dolgoročno in celovito ureditev HNMP, kjer naj bi bili že pritegnjeni strokovnjaki iz različnih področij in resorjev. Aktivnosti naj bi vključevale ureditev dveh baz na mednarodnih letališčih Ljubljana in Maribor, kjer se delo že sedaj izvaja in nakup dveh namenskih, medicinsko opremljenih helikopterjev v skupni vrednosti 49.900.000 EUR. Minister je ob tem obljubljal nove zaposlitve pilotov in tehničnega osebja, v nastopih na stopnicah fakultete za strojništvo je obljubljal štipendiranje in zaposlitev v novem nastajajočem sistemu medicinskih prevozov.

In kje smo danes? Minister Boštjan Poklukar je uspel 12. 11. 2024 objaviti razpis za nakup dveh namenskih helikopterjev za izvajanje HNMP, ki to nista. Predlagatelji opozarjamo, da nakup, ki nas davkoplačevalce stane slabih 50 mio EUR ne pomeni nobenega premika v kvaliteti in načinu izvajanja HNMP.

V tehnični specifikaciji, ki je priložena objavljenemu razpisu zasledimo, da medicinska oprema ni predmet nakupa. Torej nas minister Poklukar prepričuje, da kupujemo namenske helikopterje za medicinske prevoze težko poškodovanih, ki nimajo niti bolniške postelje, kaj šele nabor osnovne medicinske opreme, ki jo lahko vidimo v rumenih helikopterjih kjerkoli po Evropi. Naprej zbodejo v oči zahteve, ki nas predlagatelje puščajo zbegane, v namenskem medicinskem helikopterju zahtevamo pritrdišča za vpenjanje vrhne ograje in 8 sedežev, vrsto komunikacijske opreme, ki je v zdravstvenem sistemu ni in nenazadnje si je minister Poklukar zamislil, da bo namenski

helikopter za izvajanje nujne medicinske pomoči v tej državi imel barvno shemo policijskih helikopterjev. Torej bomo imeli edini patroljni rešilec na svetu. Oprostite, bolje, da tak nakup šteje kot neslano šalo, kot nek resen poskus reševanja pereče problematike medicinskih prevozov. Zadnja država, s katero smo si delili rep med državami EU, ki nimajo urejenega HNMP, sosednja Hrvaška nas je s sodobno ureditvijo skladno z EU predpisi prehitela v letošnjem letu, tako smo ostali zadnji v EU. In glede na predstavljen razpis se lahko zahvalimo ministru Boštjanu Poklukarju, da bomo na zadnjem mestu tudi ostali še nekaj let, le 50 mio revnejši.

Poleg helikopterjev se predlagatelji vračamo še na ostanek tega nesrečnega projekta ministra Boštjana Poklukarja. Najprej zaposlovanje in visoko leteče zamisli o angažmaju mladih študentov strojništva. Predlagatelji vsekakor pozdravljamo ta pristop, vendar se je potrebno vrniti k osnovni zamisli vlade, ki je s sklepom želela urediti HNMP po EU predpisih. Tukaj predlagatelji ugotavljamo, da je nabor strokovnjakov, ki jih je angažiral minister, in ne bodimo krivični tudi generalni direktor policije, pomanjkljiv. Kot izhaja iz specifikacije nakupa helikopterja pri tehničnem delu nista imela najbolj srečne roke. Morda sta bolj izbirala pri ostalih letalskih strokovnjakih.

Če šteje, da je povprečna količina ur, ki jih naleti pilot policije ali slovenske vojske nekje do 200 ur letno in potem preberemo zahteve EU Uredbe, katere želi spoštovati vlada, ugotovimo, da Uredba EU 965/2012 v delu, ki ureja HNMP zahteva pogoj za pilota minimalno 1000 ur letenja od tega polovico, kot kapitan zrakoplova. Torej, ob polni obremenitvi lahko pričakujemo, da bo pilot, ki smo ga danes zaposlili v idealnih pogojih prvič smel sestiti v namenski helikopter (ki to ni) za izvajanje HNMP po 5 letih.

Naprej predlagatelj opozarja, da je javno predstavljeno več različnih pogledov različnih interesnih skupin, a vsem je skupno, da naj bo HNMP urejen po EU predpisih in da je za našo državo optimalna razmestitev treh helikopterskih baz in še te naj ne bodo na mednarodnih letališčih ampak na območjih kjer je najlažje dosežati t.i. »zlato uro« v vseh delih države. In spet predlagatelji ugotavljamo, da je minister Boštjan Poklukar sledil mnenju neke tretje strokovne sfere, saj je razkril namen, da bi z davkopllačevskim denarjem izgradil LE dve letalski bazi in še ti dve na mednarodnih letališčih, brez najmanjše študije dosegljivosti t.i. »zlate ure«, ki seveda pomeni možnost visoke stopnje preživetja poškodovanega državljan, ki potrebuje helikopterski prevoz.

V času od sprejema sklepa vlade o načinu izvajanja HNMP do danes je bilo organiziranih kar nekaj okroglih miz in debat s strokovnjaki v različnih zasedbah, ampak predlagateljem se je vtisnila v spomin diskusija bivšega letalskega strokovnjaka Agencije za civilno letalstvo na dogodku Inštituta za varnostno kulturo na 8. dnevih nacionalne varnosti, ki je v duhu razlage evropskih letalskih predpisov opisal situacijo možnosti ureditve HNMP prevozov skladno s sklepom vlade. In ugotovitev je bila, da tak sklep na način, kot je postavljen ni izvedljiv, ker državni prevoznik, ki mu ni osnovna dejavnost zagotavljanja zdravstvenih storitev ne more biti nosilec operativne licence in spričevala letalskega prevoznika za izvajanje medicinskih prevozov, ki velja v EU in je pogoj za izvajanje prevozov na območju EU. Predlagatelji to razumemo na način, da policija torej ni tista, ki bi lahko bila izvajalec HNMP, ampak bi to morala biti služba organizirana v sklopu Ministrstva za zdravje. Kar je nekako razumljivo, saj tudi reševalnih vozil na ulicah nimamo v barvah policijskih in vojaških vozil.

Predlagatelji torej očitamo ministru Boštjanu Poklukarju, da je s prikrivanjem dejstev, da je sklep vlade, tak kot je, neizvedljiv, spravil v zmoto vlado in državljane in z izvajanjem aktivnosti nakupa helikopterjev in gradnje **le** dveh letalskih baz na mednarodnih letališčih v nasprotju z zahtevami medicinske stroke, namerava davkoplačevalce oškodovati za slabih 50 mio EUR in ob asistenci generalnega direktorja policije in ministrstva za zdravje poskrbeti, da bo Republika Slovenija ostala zadnja članica EU, ki izvaja HNMP za svoje državljane v nasprotju s predpisi EU, katere član smo in so njeni letalski predpisi neposredno preneseni v naš pravni red.

XI. Zloraba položaja in nezakonito imenovanje Senada Jušiča na delovno mesto Generalnega direktorja policije

Policija pa seveda pod vodstvom generalnega direktorja, ki je bil na ta položaj imenovan nezakonito, ne more delovati zakonito in verodostojno. Ne more vlivati zaupanja državljanov v vodenje enega najpomembnejših resorjev v državi. Upravno sodišče Republike Slovenije je v svoji odločitvi, za katero je javnost izvedela 25. novembra 2024, ugotavlja, da je bil sklep posebne natečajne komisije nezakonit in je bilo posledično nezakonito tudi imenovanje Senada Jušiča na položaj generalnega direktorja Policije.

Odvetnik Boštjana Lindava, Gregor Verbajs 25. novembra 2024:

«Danes prejeta sodba Upravnega sodišča RS v zvezi s tožbo moje stranke Boštjana Lindava v zadevi posebnega javnega natečaja za imenovanje na položaj generalnega direktorja policije potrjuje, da je sklep Uradniškega sveta, Posebne natečajne komisije, z dne 4. 9. 2023, s katerim je bilo ugotovljeno, da stranka z interesom gospod Senad Jušič izpolnjuje natečajne pogoje in da je primerna za položaj generalnega direktorja policije, nezakonit.«

Danes je torej povsem jasno, da takratni kandidat za ta položaj Senad Jušič ni izpolnjeval vseh natečajnih pogojev za imenovanje – ni imel zahtevanih osem let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v javnem sektorju. Bil je namreč le pomočnik komandirja na policijski postaji Koper in pomočnik vodje koprskih kriminalistov. Odziv generalnega direktorja Policije je seveda pričakovan:

»Sodišče je ugotovilo kršitev postopka, to je pomanjkljivo obrazložitev sklepa natečajne komisije in ni nikjer sprejelo odločitve, da je bilo moje imenovanje nezakonito.«

Povsem nesprejemljiv pa je odziv notranjega ministra Boštjana Poklukarja, ki ugotavlja, da vlada v nobeni točki ni naredila ničesar narobe in dodaja, da je sodišče ugotovilo procesno kršitev Uradniškega sveta in zaradi pomanjkljive obrazložitve nezakonitost sklepa. Generalni direktor torej še naprej uživa njegovo zaupanje, saj »svoje delo opravlja odgovorno ter profesionalno.«

Prav je, da je kandidat za generalnega direktorja policije Boštjan Lindav, vztrajal in svojo pravico iskal na sodišču, saj drugače ta zloraba ministra Boštjana Poklukarja nikoli ne bi ugledala luči dneva.

Predlagatelji ne moremo razumeti kako je minister Boštjan Poklukar zavzel stališče, da brani nezakonito imenovanje Senada Jušiča, ki evidentno ne izpolnjuje pogojev za imenovanje na mesto generalnega direktorja policije, saj je sodišče to nesporno

ugotovilo s sodbo, kjer je ugotovilo, da je sklep Uradniškega sveta nezakonit. Žal pri tem ne gre za procesno napako, kot hitita razlagati trenutni generalni direktor in minister, ampak je pomanjkljiva obrazložitev žal dejstvo, obrazložiti nekaj, kar ne obstaja ni mogoče. Predlagatelj iz vseh polemik in pisanj spoznava, da Senad Jušič, naj bo še boljši karierni policist, v svoji karieri ni vodil nikogar in ničesar, do trenutka, ko ga je minister Boštjan Poklukar predlagal za imenovanje na mesto generalnega direktorja policije.

Zato predlagatelji očitamo Boštjanu Poklukarju, da je iz le njemu znanih razlogov zlorabil položaj in na delovno mesto generalnega direktorja policije imenoval nekompetentnega človeka, ki ni izpolnjeval vseh natečajnih pogojev, torej ni imel predpisanih vodstvenih izkušenj. S tem je imenovanemu omogočil protipravno premoženjsko korist in obenem tudi povzročil, da je Senad Jušič v teku svojega mandata na ključne pozicije imenoval nekompetentne ljudi, ki enako kot on nimajo nobenih izkušenj z vodenjem in s tem še poglobil že tako kritično situacijo v policiji in obenem pripomogel k neustreznemu reševanju zgoraj opisanega problema zagotavljanja HNMP, ki bo davkoplačevalce v tej obliki stal 50 mio EUR brez pravega učinka.

Generalni direktor bo očitno ostal na svojem nedotakljivem položaju, odgovornosti ne bo prevzel nihče. Danes ne veljajo več nobeni standardi, niti zakonski, kaj šele moralni. Je pa to odraz dela sedanje vlade, ki ne glede na vse ugotovitve številnih kršitev in celo nezakonitih ravnanj vztraja, da je vse to utečena praksa.

Zaključek

114. člen Ustave Republike Slovenije določa, da je vsak minister odgovoren za delo svojega ministrstva. Zakon o državni upravi pa v 16. členu določa, da minister v skladu s sprejeto politiko vodi in predstavlja ministrstvo, izdaja predpise in druga akte v skladu z zakonom ter sprejema druge odločitve iz pristojnosti ministrstva.

Dejstvo je, da opisana ravnanja ministra nikakor ne odražajo dela dobrega gospodarja, ki deluje za blaginjo svoje države. Minister Poklukar je ob nastopu mandata prisegel, da bo spoštoval ustavni red, da bo ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije. Seveda gre le za besede, ko pa pride do sprejemanja odgovornosti, gre le še za retorično vprašanje.

S takšnim mačehovskim odnosom do davkoplačevalskega denarja je minister za notranje zadeve zapravljal svojo kredibilnost in osebno integriteto. Pri njegovem ministrovanju ne moremo govoriti o politični stabilnosti in povrnitvi zaupanja v demokratične institucije in nosilce oblasti, kar si je vlada dr. Roberta Goloba zadala ob nastopu svojega mandata. Minister nima več zaupanja javnosti, zato svoje ministrske funkcije ne more več opravljati.

Predlagatelji smo prepričani, da je minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar glede na omenjena dejstva subjektivno in objektivno odgovoren. Subjektivna odgovornost pomeni biti odgovoren za svoje odločitve, da nekaj stori ali opusti dolžno ravnanje. Objektivna politična odgovornost pa pomeni odgovornost za vsako dejanje ali dogodek,

ki je posledica ravnanj subjektov, ki jim je neposredno nadrejen. Politična odgovornost je v zrelih demokracijah pojem politične higiene in politične kulture. Ministri te vlade je ne poznajo.

Glede na navedena dejstva predlagatelji interpelacije zatrjujemo, da je podana njegova odgovornost zaradi:

- suma storitve kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja po 257. členu Kazenskega zakonika, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- suma storitve kaznivega dejanja nevestnega dela v službi po 258. členu Kazenskega zakonika (KZ-1) in kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev po 257. a členu Kazenskega zakonika (KZ-1);
- suma storitve kaznivega dejanja Kršitev temeljnih pravic delavcev po 196. členu Kazenskega zakonika (KZ-1);
- suma kršitve 149. a člena Zakona o kazenskem postopku in s tem kršitve človekovih pravic in svoboščin;
- suma oškodovanja javnih financ in davkoplačevalcev zaradi neučinkovitega in negospodarnega upravljanja z javnimi sredstvi pri postavitvi stražarskih hišk na petih lokacijah v Ljubljani;
- sum oškodovanja javnih financ in davkoplačevalcev pri izvajanju projekta Helikopterske nujne medicinske pomoči, nabavi »namenskih helikopterjev« in organiziranju letalskih baz;
- opustitve dolžnega ravnanja v skladu z 18. členom Zakona o Vladi Republike Slovenije in s 16. členom Zakona o državni upravi, zaradi česar je prišlo do nezaupanja v državne institucije in v funkcijo ministra za notranje zadeve.

Vlagatelji interpelacije Državnemu zboru Republike Slovenije predlagamo, da po opravljeni razpravi razreši Boštjana Poklukarja s funkcije ministra za notranje zadeve.

Pri obravnavi interpelacije bosta kot predstavnika predlagateljev na seji Državnega zbora Republike Slovenije sodelovala poslanka dr. Vida Čadonič Špelič in dr. Anže Logar.

Priloge:

- podpisi poslank in poslancev:
- Janez Cigler Kralj
- Aleksander Reberšek
- dr. Vida Čadonič Špelič
- Iva Dimic
- Jožef Horvat
- Franc Medic
- Jernej Vrtovec
- mag. Janez Žakelj

- dr. Anže Logar
- Eva Irgl

- mag. Dejan Kaloh

- Jelka Godec
- Anja Bah Žibert
- Franc Breznik
- Zvonko Černač
- mag. Karmen Furman
- Rado Gladek
- Alenka Helbl
- Andrej Hoivik
- Janez Janša
- Jožef Jelen
- Alenka Jeraj
- Franci Kepa
- Andrej Kosi
- Danijel Krivec
- Jožef Lenart
- Suzana Lep Šimenko
- Tomaž Lisec
- Žan Mahnič
- Zoran Mojškerc
- Andrej Poglajen
- Bojan Podkrajšek
- Franc Rosec
- Anton Šturbej
- Jože Tanko

- <https://www.24ur.com/novice/slovenija/kadrovska-stiska-v-letu-in-pol-odslo-800-policistov.html>
- <https://www.rtv slo.si/slovenija/vedno-vecje-kadrovske-tezave-v-policiji-povprecna-starost-policista-je-lani-znasala-ze-43-6-leta/637973>
- <https://www.24ur.com/novice/slovenija/porocilo-o-delu-policije-kadrovska-problematika-in-vec-medvrstniskega-nasilja.html>
- <https://www.24ur.com/novice/slovenija/golobovim-varnostnikom-dnevnice-varnostnikom-pirc-musarjeve-pa-ne.html>
- <https://reporter.si/clanek/slovenija/upravno-sodisce-jusic-na-celo-policije-prisel-na-podlagi-nezakonitega-sklepa>
- <https://www.24ur.com/novice/slovenija/sd-strinjamo-se-da-bi-moral-biti-razpis-ponovljen>.
- <https://pravna-mreza.si/uredba-o-varovanju-predsednika-vlade-republike-slovenije/#:~:text=Uredba%20o%20varovanju%20predsednika%20Vlade%20Republike%20Slovenije%20nasprotuje%20na%C4%8Delu%20zakonitosti>
- <https://preiskovalno.si/clanek/eksodus-policistov-omajal-varnost-v-drzavi-1274375>
- <https://preiskovalno.si/clanek/ce-se-bo-vlada-sprenevedala-bo-cas-za-stavko-1274766>

- Zakaj se šefu policije maje stolček in zakaj je interes vlade, da ima policijo na vrvi? Preiskovalno.si, 26. 9. 2024
- Zapisnik o opravljenem inšpekcijskem nadzoru pri delodajalcu MNZ, Policija, Oddelek za osebno varovanje (28. 8. 2024)